

Missziói Lapok

IV. körlevele

1947. május 25.

Mindenki téged keres!

Valahol Kapernaum környékén egy puszta helyen ezzel a mondattal zavarták meg Jézus csendesóráját Márk 1:35—39. szerint a tanítványok. A keresők vezére Simon volt s valószínű, hogy ő lehetett a szószóló is, mert a mondat megfogalmazása emlékeztet Simon Péter nagyokat mondani szerető természetére. Nyilvánvaló az, hogy sokan keresik Kapernaumban Jézust, de nem mindenki. S még inkább nyilvánvaló az, hogy sokan figyelnek ugyan fel Jézus működésére az egész Galileában, de többen vannak azok, akik nem is figyelnek fel rá s ha így folytatnánk tovább az összehasonlítást, végeredményben azt kellene megállapítanunk, hogy az emberiségnek sokkal nagyobb az a része, amely nem keresi Jézust, mint az, amelyik keresi őt.

Bármennyire így állítja is be ezt a mondatot a lélektan magyarázat és az általános tapasztalat megállapítása, mégis azt kell mondanunk, hogy így igaz: mindenki Krisztust keresi. Nem Simon Péter állítja ezt. Az ő látóköre sokkal kisebb, semhogy beleférne abba mindenki az emberek közül. A Lélek mondja ezt. A Léleknek ez a látása. Annak a Léleknek, aki egyrészt vízszintes távlatban lát mindenkit az emberek között s mélységben is ismer minden embert mindenben és egészen.

A Léleknek az a látása, hogy minden ember kereső ember. Mindenkinek hiányzik valami. Sokan meg is tudják fogalmazni, hogy véleményük szerint mi az, ami hiányzik s mi az, ami a keresés nyugtalanságával tölti el őket. Némelyik meg sem tudja mondani, mi az, amit keres, csak azt érzi, hogy nincs jól úgy, ahogyan van, nem élet az, amit él, valami másnak kellene lennie az életében, vagy neki magának kellene mássá lennie.

A Lélek úgy látja, hogy a kereső ember keresése mögött Krisztus-hiány van. Tudatosan, vagy tudat alatt a Megváltó hiányzik minden ember életéből s nyugtalanul keres a lelke mindaddig embert, tant, vagy kincseket, míg rá nem talál arra a Krisztusra, aki egyedül tudja hiányérzetét kielégíteni.

Ha semmi másra nem is hivatkozunk ennek igazolására, elegendő rámutatni arra a tényre, hogy a Krisztusra rátalált ember szívét valami olyan boldog öröm tölti el Krisztus megtalálásakor, mint ami fértőjogott az első ember szívéből akkor, amikor párkereső hiábavaló fáradtságában elaludva s abból felébredve, maga előtt látja az Istentől páru néki teremtet Evát: Ez az, akit kerestem (I. Móz. 2:18—24.).

Minden missziói munka számára rendkívül fontos a Léleknek ez a látása. Enélkül szűk látókörű, belső indí-

tásokban szűkölködő s lagymatag minden missziói munka.

Erdekes, hogy ugyanaz a Lélek, aki feltárta Simon előtt a missziói feladatokat és lehetőségeket, nem arra indította Simont, hogy prédikáljon a sokaságnak Krisztusról addig is, amíg ő maga megérkezik, hanem arra, hogy keresse fel Krisztust s beszéljen neki az őt kereső sokaságról.

Az a Lélek, aki ma is legátfogóbban látja a missziói feladatokat, leghatározottabban arra indít minden missziói munkást, hogy többet beszéljen az emberekről Krisztusnak, mint Krisztusról az embereknek. Az a Lélek, aki kikérgette a titkos szobából a tanítványokat bizonyosságot tenni Jeruzsálem piacára, a bizonyosságot tenni kívánókat előbb mindig bekergeti a titkos kamrába imádkozásra. Ez a Lélek indítása.

Jézus nem költötte fel a tanítványokat, mikor szűrkületben elment imádkozni. A tanítványok nem tudhatták előre, hogy melyik helyen lehet őt megtalálni. Azt azonban tudták, hogy hol keressék: ott, ahol pusztaság, esend, Istenben való imádságos elmerülés lehetősége kínálkozik. Ezért találták meg őt. Jézus rejtkehelyen van, de a tanítványok tudják, hogy őt éppen ilyen rejtkehelyeken lehet megtalálni. Ez a tanítványok nagy felelőssége: csak ők tudják, hogy akit mindenki keres, hol található meg. Ez a Lélek által reánk rakott felelősség.

Amelyik missziói munkából ez hiányzik, ott mindig másra tolja kötelességét az ember s mástól várja az általa is látott feladatnak a megoldását.

Jézus Simon kérésére nem Kapernaumba megy, ahol a sokaság várja, hanem közel való városokba. Simonnak egyetlen szava sines ez ellen. Magától értődőnek tartja, hogy Jézus felségjogai közé tartozik munkaprogramjának megállapítása. Embernek ebbe beleszólása nincs. Oda kell a munkásnak mennie, ahová ő megy, mert ahová ő nem megy, oda hiába mennek a tanítványai, mert a tanítványok prédikálására csak ott követik jelek az ígét, ahol az Úr együtt munkálkodik velük (Márk. 16:20.).

Krisztusnak ezt a munkamódszerét folytatja ma a Lélek. Ez a Lélek munkamódszere.

Magyarhoni Evangélikus Misszióegyesület! Meg tudta-e a Lélek néked mutatni már, hogy mindenki Krisztust keresi? Rád tudta-e helyezni már ezért a teljes személyi felelősséget? Be tudott-e kergetni téged a missziói harc legforróbb küzdőterére: az imádságos kamrába? Vállaltad-e engedelmesen Uraddal együtt a néked kijelölt munkatért?

Jövel Szent Lélek Úristen, kinek isteni ereje sok népet egy hitre vive!

Külmisszió nélkül nincs magyar ébredés!

Új norvég misszionárius Budapesten

Az egyetemes gyűlés ünnepélyes megnyitásakor az elnöki megnyitó kitért egy vendég köszöntésére is. Az első sorokban egy nyúlánk, szőke, aránylag fiatal ember ült. Neki szólt a köszöntés. O az új norvég zsidó misszionárius Budapesten. Szót kért és kezesetlen szavakkal, német nyelven köszönte meg az elnöki üdvözlést.

Felszólalása után azonnal hozzámentünk s engedélyt kértünk arra, hogy otthonában felkeressük és munkájáról a Missziói Lapokban hírt adjunk.

XIV. Gyarmat utca 14.

Otthona sokak előtt ismeretes. Sok budapesti evangélikus tudja, hogy évtizedeken keresztül itt prédikált e bájos kis kápolnában az első norvég misszionárius Johson Gisle' püspök. Mi budapesti lelkészek is sokszor kerültünk e kis kápolna szószerkére, mert havonta egyszer-kétszer magyar nyelvű istentiszteletekre engedték át, a farsori lelkészi kör híveinek. Megilletődve léptünk be a kis kápolnába. Mintha 10 esztendő óta — mióta itt jártunk — még kisebb lett volna. Még mindig ugyanazok az egyszerű világos padok állnak, az ablak mellett a szilárd kőből megépített szószerék. Minden más mozgatható berendezés eltűnt a kápolnából az ostrom alatt. Eltűnt a harmonium, az oltárról a terítők, kegyzserek, az énekeskönyvek és minden szőnyeg. Csak az oltár fix keresztjét és az oltár felett álló »hivogató Krisztus« szobrát hagyták itt, mely ugyanolyan szelid tekintettel hivogatja a megfáradtakat: Jöjjetek énhozzám mindnyájan...

A lakás is a gyors újjáépítés első jeleit hordja magán. Az új gazda tiszteletére készült el nagy sebtiben. Itt-ott a sarokban szétlőtt bútorokat látunk, a polcokon látjuk Johnson közismert füzetait halomba rakva, de egyébként még minden üres. Nem is csoda. Hiszen mi vagyunk az első vendégei *Bernhard Seland* lelkésznek.

Barátságosan köszönti a Misszióegyesület elnökségét. Nincsen benne semmi az északiak közismert zárkózottságából. Látszik, hogy nagyon örül a testvéri látogatásnak, és alig ülünk néhány percet, már is ott párolog asztalunkon a finom, illatos norvég feketekávé és megkezdődik a rövid interjú.

Első kérdésünk hozzá: beszéljen önmagáról, otthonáról és elhivatásáról.

Norvégia délnyugati részéből, Stavanger városából származom, kezdi magábanéző tekintettel. — Mindössze 34 éves vagyok. Nős ember vagyok. Két élő gyermekem van, kettő meghalt. Családomat egyelőre nem hoztam magammal, mert a bizonytalanba jöttem, de nemsokára ők is itt lesznek. Oslóban, az állami teológián végeztem, de külföldet is jártam. Több szemesztert Strassburgban hallgattam.

Szülővárosom, Stavanger arról nevezetes, hogy ez a norvég missziók városa. Nem egy misszió társulat székháza és központja van itt. Innen indulnak el azok a — sok százan — misszionáriusok, kik a világ minden missziói területén és munkaagában megtekinthetők. Természetes tehát, hogy az egyháznak ez a munkája nem marad natástan annak a lélkében, aki a stavangeri gyülekezetben él.

Ez az oka talán, hogy amikor tanulmányaimat elvégeztem, benem is felébredt a missziói felelősség érzése. Konkrét céloom nem volt. Csupán Európa nagy nyomorúsága és ínsége foglalkoztatott rendkívüli módon. Ezt a nagy lelki és anyagi nyomorúságot átérvezve érkezett hozzám Johnson Gisle volt püspök úr halálának híre és a norvég zsidó misszió keresése: vajjon ki lesz az utóda Budapesten. Jelentkeztem.

Milyen norvég missziói társulat tagja ezek szerint? A norvég zsidó misszió misszionáriusa és alkalmazottja vagyok 1947 óta. Maga a missziói társulat igen régi, 1842-ben alakult, iskolát is tart fenn. Európában jelenleg két állomáshelye van: Bukarest és Budapest. Bukarestben csak azóta, hogy az angolok lemondtak ott erről a munkáról. A bukaresti állomáson Sulheim misszionárius dolgozik fáradhatatlan buzgalommal már 9 esztendeje megszakítás nélkül. Eredményes misszió az, mert páratlan segítőtársa van az orosz kommunista Vohrbrandt zsidó lelkész személyében. Rajtakívül még

Kunos Jenő újabb levele szüleijhez

Hankow, 1947. ápr. 2.-án.

Drága jó Szüleink!

Másfél hónapja nem írtunk haza. Napról-napra halasztódott a levélírás. Oka kettő is volt. Hazai levélre eddig hiába vártunk. Jól-lehet március 6.-án elhagytuk Tsingshi-t, itt Hankowban a levelek utólrérhettek volna; ha jött volna. A levélírás halogatásának másik oka: Nem tudjuk még mindig merrefelé mehetünk. Először volt arra is remény, hogy egy angol hajóval mehetünk haza március végén, de abból nem lett semmi. Kevés a hajó Európa felé és sok az utas. A helyek már hónapokra le vannak foglalva előre. Amerika felé jóval több a hajó, de arrafelé meg a vizum miatt kell várunk. A postaszolgálat is kiszámíthatatlan. Meg kell tanulunk a várakozás nehéz leckéjét. Reméljük, hogy a forráság beállta előtt Isten módot nyújt arra, hogy elhagyjuk ezt az országot. A közelgő kánikula az egyetlen, ami sürgetné az elindulásunkat. Nem lenne játék a nyarat Sanghajban tölteni a gyerekekkel.

Tizenkét napi utazás után, március 18-án érkezünk meg Hankowba. Néha a nagy szél tette lehetetlenné, hogy a vontató hajónk előbbre jusson, máskor meg a sekély víz, a zátonyok. Volt olyan nap, amikor csak 20 km-t jutottunk előre, máskor meg egész nap egyhelyben álltunk, néha azért sokat is haladtunk előre, mert az egész út: Tsingshi—Changsha—Hankow kb. 820 km. A gyerekek élvezték a piszkos hajót, pedig nehéz volt őket állandóan kézen fogni.

Itt Hankowban megint a régi otthonban lakunk, ahol 1940 őszén laktunk. Ez az épület csodálatos módon megmenekült a bombázástól. A japánok elvitték a liftet, a fűtőtesteket, stb. Árpádnak is naponta többször kell megmászni az ötödik emeletet, több mint száz lépcsőfokot. Tünde is szeretne fegyalogolni, de a hegymászás még nem neki való. Annál elevenebben futkoz a szobában, folyosón, az utcán. Misszionáriusok jönnek vissza és mennek haza. Itt-létünk alatt találkoztunk norvégekkel, amerikaiakkal, finnekkel, németekkel, svédekkel, stb. A norvégek

20-an jöttek egy csoportban és már tovább is mentek észak-nyugat felé. — Sokan vannak újak, akik most tanulják a nyelvet. A nyelviskola a városon kívül van. A 24 fiatal ev. misszionárius közt van egy amerikai finn fiú is.

Az elmúlt napokat pihenéssel és olvasással töltöttem. Néha találkozom misszionáriusokkal, akiket 4—5 évig nem láttuk. Isten a háború alatt csodálatosan megőrizte őket is, hazájukban pihentek és most újra itt vannak munkára kérészen.

Mire ez a levél haza ér, hűsvétot el is felejtették. Mégis elküldöm Lk. 22,21—46. verseit üdvözlétül.

Mindannyiukat sokszor csókoljuk.
Jenő.

MORZSÁK

A misszió munkájában nem a külső siker a lényeges, hanem a misszió munkásainak lelki magatartása. A kitarítás, a megkezdett munkához és az elért eredményhez való ragaszkodás, az Istennel, mint ható és döntő tényezővel való számolás, tehát a ráhagyatkozás arra, akinek órája más-ként jár, mint ahogyan mi gondoljuk, vagy mint ahogyan mi szeretnénk, de akinek órája mégis jár, továbbá az a meggyőződés, hogy a misszió van értelme, habár eredetileg értelmetlennek és céltalannak látszik is; ez az igazi misszionáriusi lelkület és magatartás.

★

A misszió helytállás, hősiesség, áldozatos munka és szolgálat, amely nem szűnik meg és nem merül ki akkor sem, ha csupa kudarc éri és ha külsőleg teljesen hiábavalónak és feleslegesnek látszik is.

★

Az állami hatóság, a felsőség a misszióknak egyformán lehet támogató és akadály. Soha sem szabad azonban megtörténni, hogy a misszió az államnak cselédje, vagy hogy az állam a misszióknak rendőre, vagy bankárja legyen. A misszió egyedüli irányítója a misszió Ura. Ő és az Ő akarata a lényeges és a mérvadó, minden más alárendelt jellegű, vagy pedig közömbös.

★

A missziói munka mozgás és mozgékonyág. A misszionárius nem lehet helyhez kötött, neki mindig útonlétnek kell lenni. A missziói munka eredményességének külső feltétele éppen a mozgékonyág.

★

Nem igaz, hogy az evangélium a népi sajátosságokat megszünteti és az egyes természeti népeket gyökeretelenekké teszi. Az evangélium válsztóvíz, amely a salakot kioldja, de az aranyat kiválasztja.

két női segítsége van. Jassiban és Galachban djakonisszák és egy tanítónő dolgozik a zsidó misszióban.

Arra a kérésünkre, hogy ismertesse röviden a többi norvég missziói társulatot is és a jelenlegi helyzetet, csak ígéretet kaptunk. Nem akarok valótlán adatokat és számokat mondani — mondottá Seland misszionárius — a könyveim pedig még nem érkeztek meg Norvégiából. Ha megérkeznek, úgy szíves örömet írok a Missziói Lapoknak egy részletes ismertetést vagy más természetű cikket. Most meg kell elégedniük ennyivel. A legrégebb missziói társulat négy nagy munkaterületre utalok: a Délafrikai Zulura, Madagaszkárra, Szudánra és Kína Hunnan tartományára.

Mik a legégetőbb norvég missziói problémák és feladatok?

Délafrikában és Madagaszkáron egyre erősödő népegyház a munkaterületünk. Szudánban számtalan új ajtó tárul fel előttünk. Kínában pedig a buddhista misszióknak foglalkoztat erősen bennünket. Dr. Reichelt Lajos misszionáriusunk pompás meglátással buddhista kolostorokat épít megtért buddhista szerzeteseknek és apácáknak. Itt nyernek elhelyezést azok, akik hátatfordítottak a pogányságnak és itt nyernek kiképzést a bennszülött keresztyén misszióknak. Ezek a kolostorok egyben átutazóknak is szállást nyújtanak, ami magában véve is jó alkalom és lehetőség a misszionálásra.

Hogyan tekint a budapesti munkájára? és szolgálatára? Jó reménységgel, — volt a határozott válasz. Hatalmas Urunk van nekünk, aki nem hagy egyedül ebben a nehéz munkában, de amúgy is jó elődöm példája nyomán kell csak haladnom. Örömmel látom, hogy Budapesten a zsidó misszióval más szervek is foglalkoznak. Ezekkel most keresem a kapcsolatot és az együttműködést kiépítjük. A napokban tartok előadást ezeken a helyeken, de ettől függetlenül is van elég munka Magyarországon.

Mi az első és legfontosabb teendője? Isten ígését hirdetni. Holnap lesz az első bibliára itt ezen a helyen néhány meghívott, még Johnson ideje alatt megtért lélek részére. Egy másik fontos feladat, felkutatni azok nevét, címét, adatait, akik az ostrom előtti időben tértek át a keresztyén hitre és keresztelkedtek meg. De még ennél is nehezebb azokat számba venni, akik Johnson ideje alatt lettek keresztyénekké. Nagy igyekezettel hozzuk rendbe a kis kápolnánkat, mert ott is hirdetni kívánjuk Isten ígését.

Elmenőben testvéri szeretettel meghívtuk Seland lelkész testvérünket a mi evangélikus lelkészi összejöveteleinkre és misszió-egyesületi összejöveteleinkre. Nagyon meghatotta őt az őszinte testvérkéz kinyújtása és a felajánlott segítség e nehéz, számára mégis csak idegenben végzendő munkájához.

Útunk átvezetett újra a kis kápolnán. Szemünk megegyszer végigsimogatta az oltárt, a szószékét és a keresztelő medencét. Azt hiszem, mindannyiunknak egy volt a gondolatunk: Óh, bárcsak mielőbb és minél hatalmasabban hangozna itt is az Ige! Minél többen hajtának térdet és fejet az előtt a Krisztus előtt, aki ma is kitért karokkal hívogat magához: »Jöjjetek énhozzám mindnyájan...«

A kis oltár feletti Krisztus mintha melegebb és sugárzóbb tekintettel nézett volna le ránk...
D. L.

Mit írnak a svédek rólunk?

A magyarországi lutheránus egyháznak háború előtt csak egy misszionáriusa volt Kínában. Ő a finn missziótársulatnál volt alkalmazásban, de a háború következtében egy svéd missziói társulat vette át. Munkálkodása növekvő érdeklődést váltott ki a magyar lutheránusok körében és oda vezetett, hogy jelenleg 9 fiatal misszionárius jelölt van Magyarországon. A Magyar Missziói Társaság a közeljövőben hazavárja pihenésre misszionáriusát Kínából. — Ezzel szemben bizonyos nehézség mutatkozik a misszionárius jelöltek kiképzésének kérdésében. Az a terv merült fel, hogy Magyarországon önálló missziói iskolát állítsanak fel a misszionáriusok részére vagy a Svéd Missziótársaság egyetértése alapján a kiképzés Svédországban történék és innen küldenék ki őket további missziói szolgálatra.
(Var Kyrka.)

Norvég evangélikus testvéreink missziói munkája

Norvégia 1000 körül vette fel a keresztyéniséget. A nép körében azonban egyes királyok buzgalma ellenére is még fél évezreden át megmaradtak a pogány szokások és életformák. Missziói munka végzésére csak akkor lett alkalmas a norvég keresztyénség, amikor azt a reformáció megtisztította.

A reformáció megszilárdulása után aránylag igen korán találkoztunk Norvégiában a missziói felelősség tudatával. A külmissziói munka előtűzárja **Egede János** vaagent lelkész volt, aki bálna-vadász sógorától sokat hallott Grönland szigetéről és annak a lakóiról. Mély szánalmat érzett irántuk. Mind jobban érezte Isten hívását, hogy ezek közé vigye az evangéliumot. 1710-ben a bergeni és trondheimi püspökhöz intézett memorandumban hangsúlyozza az egyház missziói kötelességeit és közli velük az ő missziói elhívását. A norvég egyház elevevességét mutatja, hogy mindkét püspök melléje állt, bár figyelmeztették a nehézségekre. Politikai és háborús nehézségek folytán csak 1721-ben juthatott Grönland szigetére, ahol szörnyű nehézségek között dolgozott 15 évig. 15 évi munka után hazament, de az otthoni munkája is nagyon értékes volt missziói szempontból.

Egede János a dán király megbízásából végezte missziói munkáját. Hogy a nép széles rétegei is a missziói munka mögé álljanak, ahhoz szükség volt az ébredésre. A **Hauge**-féle ébredés nyomán ébredt fel igazán a norvég népben is a missziói felelősség. Egymás után alakultak kisebb misszióegyesületek, majd ezeknek a közös összefogó szerve a »**Norvég Misszió Társulat**«. Ez a társulat szervezetiileg független az egyháztól, de hitvallásos egyházi alapon áll. Székhelye: **Stavanger**. 4 mezőn dolgozik. **Madagaszkár** szigetén heves ellenállás és véres keresztyénüldözés ellenére 150.000 lelket számláló népegyház támadt a norvégek munkája nyomán. 5 egyházkerületből 3 a Norvég Misszió Társulaté, 2 az amerikai norvégoké. **Ivoryban** theologiai szemínárium van a bennszülött lelkészek kiképzésére. **Délafrikában Zuluföldön** dolgozik együtt más evangélikus missziókkal (Berlin, Hermannsburg, Svéd egyház, amerikai norvégek.). A közös munka nyomán itt is erős népegyház alakult, amelynek a lélekszáma 200.000-en felül van. **Szudánban** a mohamedánizmussal folytatnak élszánt harcot, de sok lelket vezethettek az Igével Krisztushoz. **Kínában Hunan** tartományban dolgoznak ugyancsak együtt más evangélikus missziókkal.

Egy eredményes találat

(Kép a missziói élet izgalmiból.)

Messze bent az őserdőben, a kameruni Sanaga partján, közvetlenül a törzsfőnök telepe mellett lakik egy bennszülött tanító nagyszámú tanítványával. Augusztusban, az esős évszak közepén, odautazom a szokásos szemleutamon. Ez az időszak az évenként megismétlődő inséges szakasz, amikor a korábbi termés már elfogyott, és az új termés még nem érett be. Muele, a tanító, keservesen panaszkodik az inség miatt, hogy nem tudja mivel táplálni az éhes tanulócsapatot. Ezen a tájon ugyanis a tanulók a nagy távolságok miatt az iskolában a tanítójuknál laknak. Ők maguk is létesítenek veteményes kerteket, de egyúttal hetenként haza is néznek, hogy hazulról is hozzanak magukkal egy-egy kis elemőzsiát.

Az iskola megvizsgálása után a tanító elmeséli, hogy egy hatalmas elefánt garázdálkodik a környéken és rendre feldúlja a szomszédos mező-

ket. »Egy vén, rosszindulatú magányos dög — mondja a tanító —, vele szemben teljesen tehetetlenek vagyunk. Ismételtén megpróbálták már, hogy elkeressék a környékről. Kövel, fadarabokkal dobálták, kovács-puskáikkal lövöldöztek is rá. Hasztalan. Nem kotródott el innen s így most már ebben az évben ismét nem lesz mit enniük, mert mezeiket egészen feldúlja. Uram, neked jó puskád van, kérlek, szabadíts meg minket kínzónktól és láss el bennünket hússal, hogy ne kelljen éhenhalnunk.«

»No, éhenhalásra talán csak mégsem kerül sor — mondok a panaszkodónak — különben meg jól tudod magad is, hogy egy ilyen magányos elefánttal nem lehet tréfálni. Ha legalább volna még egy fegyver, arra az esetre, ha az egyik patron nem sült el. Ebben a nedves levegőben a patronok igen hamar elromlanak.«

Az éjszaka folyamán állandóan hallok a közeli erdőből valami tompa dübörgést. Valaki a mezejét szeretné megvédeni a veszedelmes vastagbőrű rombolása ellen, ezért ütögeti egy vastag doronggal valamelyik fának a tönkjét. E sajátságos dobolásnak kel-

Imádkozzunk...

„Nem erővel, sem hatalommal
hanem az Én Lelkimmel, azt
mondja a Seregek Ura.“ Zak. 4:6.

Heti igénk a misszió belső titkát ható erejét és munkaeszközét árulja el. Az igét a gyakorlati élet és a jelen missziói (indonéziai) kérdések is igazolják. Nem nagyhatalmakra és nagy erőbevetésekre van szükség a missziói mezőkön, hanem a Lélek erejére és hatalmára. Az pedig minden külső adottságtól független. Pál apostol azt mondja »az én erőm erőtlenség által végeztek el.« Erről beszél az első pünkösdi története is. Gyenge, együgyű és egyszerű emberek lesznek a Lélek erejével bátor misszionáriusokká, apostolokká, vortanúkká. A magyar misszionáriusok is a Lélek erejére és hatalmára van szüksége. Legyünk azért mindnyájan egyakaraton és

adjunk hálát

azért, hogy a misszió első kelleke a Szentlélek; hogy Isten félreállít minden emberi erőfeszítést és nagyotakarást és kis embereken és nemzeteken keresztül dicsőíti meg magát; hogy mindenki lehet misszionárius, ha Isten Szentleke beszél belőle, de

valljuk meg,

hogy sokszor próbáltuk már a missziói Lelket lelkesedéssel pótolni, erővel, jó előadókkal, hatalommal vagy jól megrendezett összejövetelekkel és egyik sem pótolta a Lelket. Valljuk meg, hogy még mindig gyakran magukra hagyjuk a misszionáriusokat, nem imádkozunk értük szüntelenül, nem ég bennünk mások üdvösségének felelőssége, és inkább vállaljuk a »józsátság« mint az »édesbortól megrészegegedettek« jelzőjét.

Könyörögjünk

mindenekelőtt Szentlélekért; kö-

lene az elefántot távortartania a féltett szántótól. Ez az egyetlen módja a szörnyeteg elleni védekezésnek. De vajjon használ-e ez a módszer a jelenlegi »vastagbőrű« koma ellen?

Korán reggel, amikor éppen útra kelőben vagyok, lélekszakadva rohan felém egy ember. A közeli erdőből bukkant ki és mindjárt kérlelni kezd: »Uram, gyere gyorsan, az elefánt itt van a közelben, a'ig húsz pernyi távolságban. Egész éjjel virrasztottam a szántómon, hogy valahogyan megörizzem.«

Amikor el akarom utasítani, megérkezik a főnök, meg a tanító és még néhány más ember s mindannyian elkezdnek ostromolni, hogy könyörüljek rajtuk és segítsék. Végre is elszánom magamat, hogy velük megyek. Csakhamar az erdőben vagyunk. Vezetőm óvatosan kuszik előre a sűrűségben. Négy vagy öt ember követ bennünket, csupán a cserjevágó kesűkkel felfegyverkezve. Nem hallatszik semmi nesz. A szörnyeteg bizonyára nyugodtan áll, különben hallani lehetne a fatörzsek és faágak recsenését. Vezetőm most megáll és kezével előre mutat. De bárhogy erő-

nyörögünk; hogy ez a Lapunk is elvégezze a maga áldottmagvetését; hogy a mi misszióinkba is legalább 3000 ember legyen, mint az első missziói gyűléseketben; hogy Kunos Jenőék hajójegyet kapjanak és szerencsésen megérkezzenek, hogy a missziói szeminariumunk ősszel megnyilhosson, a jelentkezettekben pedig a Lélek tüzét el ne oltsák, hanem a nyári konferenciák is többeket hívjanak elő erre a szent munkára.

Könyvismertetés

Erich Schick: Vorboten und Bahnbrecher. Basel, 1942.

A missziói munka úttörőivel foglalkozik a reformáció korától a Bábeli Misszió megalakulásáig. 343 oldalon 8 fejezetben dolgozza fel az anyagot. Alapos munka. Kimerítően foglalkozik a 17. és 18. század kontinentális és angol missziói mozgalmáival. Mostohán bánik azonban Lutherrel és a lutheri ortodoxiával. Nem veszi észre azokat a missziói motívumokat, amelyek Luthernél és az ortodoxiában is megvannak és amelyek később tetté érlelődnek az institucionálizmussal való minden szembe fordulás ellenére is. Ugy tünteti fel a lutheri ortodoxiát, mintha lényege lett volna a missziói munkával való szembe fordulás.

R. Scheurer: Unsichtbare Mauern. Basel, 1941.

Egy misszionárius feleségének az élményei Délkinában 1921. és 1928. között. Mindvégig érdekesen vizsgálja azokat a nehézségeket, amelyek családjával a forradalom, rablótámadások, betegségek folytán átment, de mindenütt érezzük Isten csodálatos vezetését.

E. Thurneysen: Warum Mission Heute. Basel, 1942.

A missziói munkának az apologetikája 7 fejezetben 15 oldalon.

tetem is a szememet, nem látok mást, mint sűrű lombot. Vezetőm a lövést utánozza és újból előre mutat. Ekkor az őserdő félhomályában meglátok valami szürkeséget. Fatörzs? Az elefánt? Nem tudom. Nem mozdul semmi. A szívem hangosan ver. Embereim ismét integet, hogy tüzeljek. Intek, hogy nem. Ekkor végre megérti, hogy tovább kell lopóznunk és más oldalról kell a vadat megközelítenünk. Nesztelenül elindulunk és nagy ívben megkerüljük a helyet.

Emberem most újra integet és amint melléje lépek, megpillantok 15 lépéssnyire fölünk egy hatalmas állatot. Orrmánya ide-oda lóbál. Köztem és a szörnyeteg között egy ledől fatörzs hever. Közben melléje kúszom, kémlelve vizsgálom, hogy gyökérzete között van-e olyan bűvöhely, ahová veszély esetén menekülhetek. Nyugodtan, csendben célzok. A lövés eldördül, a szörnyeteg leroskad. A magas cserjés eltakarja. A második patrón lökőm a csőbe. Felkel a szörnyeteg? Támad? Minden ideg szálam feszült. Minthogy nincs semmi mozgás, felugrok a fatörzsre és látom, hogy az elefánt térdre bukott

A »Norvég Misszió Társulat« mellett legjelentősebb a »Norvég Lutheránus Kína Misszió Szövetség« munkája. Laikus közösségi misszió, de hitvallásos alapon áll. Munkaterülete Kína északi része.

Norvég eredetű a »Szentál Misszió« is. Alapítója Skrefsrud, aki a börtönben tért meg és kapott missziói elhívást. Büntetésének a kitöltése után hiába jelentkezett a »Norvég Misszió Társulat«-nál. Büntetett előlétele miatt elutasították. Végül a *Gossner Misszióval* kapcsolatban kezdett áldásos munkát a **szentálok** között **Indiában**. A »Szentál Misszió« ma a dánok, norvégek és amerikaiak közös munkája. A misszionáriusok egyharmada a norvég. Ezen a mezőn is gazdag termést hozott az Ige vetése. A szentálok tizezrei hagyták el bálványait és fogadták megváltójuknak az Úr Jézust.

A norvég **Dr. Reichelt Lajos** indította el és vezeti ma is a norvégek, dánok és svédek közös »**Buddhista Misszió**«-ját. Először Nankingban, majd Hongkong mellett kolostort épített áttérő buddhista szerzetesek számára. Ez a kolostor otthont akar nyújtani azoknak, a szerzeteseknek, akik a keresztyénség elfogadása folytán hajléktalanokká lettek, de megnyitja kapuit a buddhista kolostorok mintájára a vándorló és Indiába zarándokló szerzetesek számára is, akik itt kerülnek kapcsolatba az Igével. Több, mint 100 szerzetes tért meg eddig ebben a kolostorban. Sokan később evangélikus lelkészek lettek. Most a szerzetes-kolostorhoz hasonlóan apáca-kolostor megépítését is tervezik.

A kb. 30.000 lelket számláló és az államegyházból kivált »**Norvég Lutheránus Szabadegyház**« is végez önálló missziói munkát **Kínában**.

Az **amerikai norvégek** sem maradnak el a missziói munka terén az óhazában maradt testvéreik mögött. Két egyházi szervezetük az »**Evangelical Lutheran Church**« és a »**Lutheran Free Church**« a »Norvég Misszió Társulat« mellett és azzal együtt dolgozik **Délamerikában, Madagaskár szigetén és Kínában**. Az »**Evangelical Lutheran Church**« nem rég Délamerikában az indiánok között kezdett új munkát.

Csodálatos, de egyuttal a kisebb és gyengébb testvérek a nagyobb és erősebb testvér munkája feletti örömmel nézzük norvég testvéreink munkáját. Mutatja ez a munka, hogy mire képes egy kicsiny nép, amelyben erős gyökeret vert az ébredés. *W. H.*

Csak missziói munkát végző egyház lehet Krisztus teste.

s éppen most fordul oldalra. Óvatosságból még egyszer rálövök. Fegyverem azonban csütörtököt mond. Borzalom, ha szükség lett volna erre a golyóra! Nagy szerencse, hogy az első lövés úgy sikerült!

A feketék máris odaugranak. Egy szempillantás alatt levágják a farkot. Mint diadaljelvény, ma is megvan még nálam. Egy másik ugyanakkor az orrmányt szeli le. S miközben valóságos vérfolyam indul meg, a többiek vad táncot lejtnek az elejtett vad körül s ujjongó éneklés közben csapdosák késeikkel a fehér agyarakat: »Túlontul sokáig gyötörtél bennünket és pusztítottad az élelmünket, most végre rajtunk a sor, hogy talatozzunk belőled!«

Mintha a földből nőtt volna ki, egyszerre egész tömeg ember vesz körül bennünket. Először bámészkodva nézik a döglött szörnyeteket, de azután nekilátnak a darabolásnak. Mindegyikük iparkodik, hogy leszeljen egy-egy darabot. Félő, hogy a tolongásban és kapkodásban még egymásban tesznek kárt. Egy rugaszkodással fenttermek tehát a kinyúlt testen és visszaparancsolom a tömeget.

De csak akkor érek el eredményt, amikor ostort kapok a kezembe és így teelem el őket.

Egy szempillantás alatt kordont vonnak az embereim. A tömeg möhön nézi a test szabályszerű feldarabolását. Erre a célra húsz embert választok ki, akik megszakítás nélkül dolgoznak napnyugtáig. Közben közben egy-egy belső rész repül a tömeg köze nagy ívben. Mohón kapnak rajta, megsütik s tüstént el is költik.

Amikor aztán egy ember a felbontott hasüregbe ereszkedik le s csak éppen a fekete feje látszik ki, akkor valóságos üdvrivalgás zendül meg és száz meg száz kéz nyúl ki könyörögve, hogy egy-egy beldarabot kapjon. Ez az elefántnak a legáhítottabb része, igazi nyencfalat a feketék számára.

Este aztán az őserdő hatalmas lakója kosarakba és zsákokba csomagolva útnak indul a törzsfőnök telepére. Ott osztják szét a lakosok között egyenlő mértékben. Mérhettelen az öröm és boldogság az egész lakosság közt. A kifejtett agyarak súlya 32 kgr. volt. Valóban, megérte a lövést!

Az Egyetemes Egyház és a külmisszió

Az ökuménikus gondolat

Az utóbbi években egyre gyakrabban halljuk ezt a szót: ökuménikus. Azt jelenti: világot átfogó, egész világra kiterjedő. Ökuménikusnak mondták azokat a zsinatokat, amelyeket a keresztyénség első századaiban tartottak és amelyeken az egész világ keresztyénsége részt vett. Ökuménikus az Apostoli Hitvallás, mert a földkerekség minden keresztyénének a hitét fejezi ki.

Az első világháború óta egyre erősebben kezdik az egyházak itt is, ott is felismerni, hogy a keresztyénség, ha akarjuk, ha nem, ha tudomást veszünk róla, ha nem, egy az egész föld kerekességét átfogó egység. Jézus Krisztus egyháza ökuménikus. Küldetése már az első időktől fogva nem korlátozódott Palesztinára, ahonnan a keresztyénség eltérjett és nem csak Európára terjed ki, ahol mi magyarok is részeseivé váltunk az evangéliumnak, hanem az egész föld kerekességére szól. Ez a felismerés indította el az ökuménikus mozgalmakat. Célkitűzésük nem az, mint sokan gondolják, hogy az egyházakat szervező munka segítségével egy nagy világegységbe tömörítsék. Az sem céljuk, hogy az egyes keresztyéneket egyházaikból kiemelve, valami egyházeletti egységbe vonják össze. Egyszerűen arra törekszenek, hogy az egyházak mindenütt minél jobban ismerjék fel összetartozásukat, minél határozottabban juttassák ki-fejezésre Krisztusban való egységüket.

Az ökuménikus mozgalmak munkájának eredménye, hogy közvetlenül a második világháború kitörésének küszöbén (1938) létrejött az egyetemes egyháztanács, mely végső formáját majd az 1948-as amsterdami ökuménikus konferencia alkalmával ölti fel, melynek központja jelenleg Genfben van és amelyhez — a római katolicizmust kivéve — majdnem minden keresztyén egyház csatlakozott, a görög keleti orthodox egyházat is ideértve.

Az Ökuménikus Intézet Bosseyban

Genftől 18 kilométerre, csodálatosan szép svájci környezetben, Bosseyban nyert elhelyezést az Ökuménikus Intézet. Munkájával szorosán hozzá simul a genfi központ célkitűzéseihöz. Tulajdonképpen egy régi kastély, sok szobával és termekkel, ahol különböző egyházak munkásai jutnak ahhoz a lehetőséghez, hogy hosszabb tanfolyamokon, vagy rövidebb konferenciákon vegyenek részt. Az intézet célkitűzése az ökuménikus látókör tágítása, az egyes egyházak számára egyházi munkások képzése és főleg, hogy a központhoz csatlakozott egyházakban elősegítse a »laikusok mozgósítását«. 1946 őszén kezdődött meg a munka Bosseyban egy három hónapos laikus tanfolyammal. Magam az Intézet második tanfolyamán vettem részt. Ezen teológiai hallgatók és fiatal lelkészek voltak hivatásosak. Majd ötvenen voltunk együtt két és fél hónapon át. Március végén fejeződött be a tanfolyam.

A tanfolyam vezetője egy holland misszionárius

Milyen nagyszerű lehetőség, hogy nem sokkal a háború vége után, az egymástól elszigetelt, egymásról sok mindent nem tudó egyházak a tanfolyam kiküldött résztvevőinek a személye által egymással találkozhatnak, egymás testvéri kezét kereshetik összefogásra. Finn, dán, norvég, német, lett evangélikusokkal találkozhattam itt össze, de reformátusokkal, anglikánokkal, görögkeletiekkel is, mind a legkülönbözőbb országokból. Az előadásokat három nyelven tartották és az egymás közötti beszélgetés is a francia, német, angol nyelven ment. Legelterjedtebb a német nyelv tudása volt, mert a résztvevők legnagyobb része európai volt. Tengeren túlról csak négyen jöttek, az Egyesült Államokból. A távoli földrészek fiatal egyházainak képviselőit most még nem lehetett meghívni. A következő kurzusokon azonban már ők is részt vesznek. A missziói munka nyomán támadt fiatal egyházakkal való közösségünket mégis éreznünk lehetett. Az ő életüket, számunkra is annyira izgató kérdéseiket a tanfolyam vezetője, Hans Hoekendijk, egy holland misszionárius hozta közel hozzánk. Talán a legje-

HIREK

KEDVES OLVASÓINKNAK Isten Szentlelkével megáldott pünkösdi ünnepeket kívánunk.

MISSZIÓI LAPUNK kérvénye bent fekszik a tájékoztatási minisztériumban, hogy rendes lapengedélyt kapjunk rá. Eddig még nem kaptunk választ, miért is még mindig min körlevél jelenik meg.

MISZSIÓI Gyermekszöv. tagsági igazolványok és bélyegek a dkiadó hivatalban kaphatók.

GYÖNGYÖSI Vilmos titkárunkat és feleségét Isten negyedik gyermekkel áldotta meg, aki a szent keresztségben Béia nevet kapott.

MAGYAR missziói iskolánk ősszel ha Isten is úgy akarja, megnyílik Nagytarasán Népfőiskolánkban. Ezúton is felhívjuk a 10 jelentkezettét és mindazokat, akik a missziói szolgálatra elhivatást éreznek, jelentkezzenek a felvételre. A szeminárium vezetői: Kunos Jenő, Weiler Henrik és Győry János lelkészek lesznek.

UTAZÓ TITKÁRUNK május hó 17-19-ig a soproni teológusoknál tartott missziói előadást és megbeszélést.

MISZSIÓI konferenciákat rendezünk az ősz folyamán. Az elsőt Győrött tartjuk augusztus havában Kunos Jenőék hazaérkezésekor. Pécsent augusztusban, Nyíregyházán szeptemberben, Balassagyarmaton októberben, az a földön szeptemberben, Budapesten novemberben tervezünk konferenciát.

MEG MINDIG igen sok gyülekezet nem küldte be a kötelező vikereszi offertóriumot. Mielőtt a végleges kimutatást az egyházi főhatóságnak megküldelnék, kérjük az offertóriumokat beküldeni a 16.188 sz. csekk számlán.

MISZSIÓI tanácsulást tartottunk ápr. 21-én, amely folyó ügyeket és a közeljövőben megvalósuló terveket, konferenciákat, missziói kiadványokat és könyveket tárgyalta.

A **FINN** misszió 17 missziói munkást küldött Afrikába ezen a tavaszon.

A **MISZSIÓBA** jelentkezettéket július havában 3 napos együttlétre gyűjtjük össze. Jelentkezés június 10-ig, a lap szerkesztőségében.

A **LUTHERANUS** világszövetség ajánlatára egy misszionáriusunk külföldön nyerhet kiképzést. Erre a helyre a Misszió Egyesület Tanácsa Németh Julia győri diakonissza nővért terjesztette elő.

A **NORVÉG** MISSZIÓ TARSULAT az elmúlt 1946. évben 63 új misszionáriust küldött ki.

KÖNYVADOMÁNYT kaptunk a lutheránus világszövetség főtítkárától. Összesen 63 missziói könyv és irat jobbjára a bási missziói kiadványai. Német nyelvűek. Igen gazdag a gyermekirodalom, amelyből már ebben a számunkban is közlünk egy elbeszélést. (Egy eredményes találat.)

KANADA UJ KINAI KÖVETE első-sorban a misszionáriusokkal tárgyalt, hogy első kézből kapjon felvilágosítást a kínai állapotokról.

A BASELI MISSZIÓ Indiában és Kínában új ágendát vezetett be. Mivel tudatosan »felekezettfölkölte« álláspontot képvisel az új ágendák összeállítására, úgy hogy abban nyugati keresztyén felekezeti álláspont ne jusson kifejezésre, nehéz volt. Az eredmény mégis több tekintetben (pl. úrvacsora kiszolgáltatása, keresztesítés, stb.) különösen Indiában, a lutheránizmus felé való közeledést mutat.

DELINDIÁBAN egyesült a preszbiterianus, kongregacionista, metodista és anglikán egyház. Ezt az egyesülést az anglikán egyház is jóváhagyta ez év januárjában. Március havában megválasztották, ki püspököket. Szeptemberben pedig életbelép a teljes unité. Ez az új egyház 1.200.000 tagot számlál és 16 püspökségre oszlik.

JAPÁNBAN az állami nyomásra megalakult Kyodan-nevű egyházi szervezet, amely valamennyi felekezetet egyesített magában, a háború után bomlik. Az anglikánok kiléptek belőle, az evangélikusok úgy döntöttek, hogy ragaszkodnak önállóságukhoz. Ha a Kyodan egyházak szövetsége akar lenni, benne maradnak, de ha egyházi igényeket támaszt, otthagyják.

Kimutatás

a Magyarországi Evangélikus Missziói Egyesület pénztárába 1947 febr. 4-től 1947 május 1-ig befolyt összegekről.

Tagdíjak: 20 Ft tagdíjat fizetett Köhler J. 15 Ft tagdíjat fizettek: Krähing D. és Dr. Kneffel J.-né. 10.50 Ft tagdíjat fizetett: Gillich H. 10 Ft tagdíjat fizettek: Biskup Ferenc, Ferjentsik S., Ózdi Ifjúsági Luther Szövetség, Marcsék J., Marcsék J.-né, Mokói Gy., Stark J., Nagy M., Pataky J., Zsurkay K., Karsai Gy., Weiler H., Weiler H.-né, Somló E., Ferenczi Z., Mady Z., Hefty H., Csaposs R.-né, Gyöngyösi V., Lothringer B.-né, Veperdi E., Skrabák H., özv. Szabó J.-né, Gólniczvölgyi M., Pilcsik J., Pémeth M., Molnár Gy.-né, Mezőnagy Mihály, Markó E., Marschall G., Kinszky A.-né, Nagy J., Csicseli A., Pusztaföldvár, Szabó S.-né, Dr. Deák J., Egner J., Andó M., Balikó L., Marsalkó B.-né, Fodor J.-né, Lawnek K.-né, Králik B., Mánik L.G., Král A.-né, özv. Juhász S.-né, özv. Boros J.-né, Kovács J., Koncz D., Loós J., Unterweger J.-né, Mannheim L.-né, Ravasz F.-né, Dr. Adamkovics A.-né, Angyalföldi vas. isk., Sokoray J., Szeverényi Gy., Pavlovits K.-né, Szíjjas P.-né, Sz. Szabó L.-né, Pohorely B., Andriská J.-né, Benczúr M.-né, Józsa M., Dr. Molnár Gy., Dr. Nadé J., özv. Horusitzky H.-né, Sörös B.-né, Berzsenyi-Janosits M., 6 Ft tagdíjat fizettek: Bártfai J.-né, Kvincz M.-né, özv. ifj. Reichart J.-né, Bartók M., Bódai J.-né, Balogh J., Baiczl J.-né, Buchwald J.-né, Récei R.-né, Schmidt J.-né, Balogh P., id. Danhauser R., özv.

lentősebb hatást az ő előadásai gyakorolták rám. Nem fejtett ki propagandát a külmisszió érdekében, nem szolgált romantikus leírásokkal, de olyan nagyvonalúan bontakozott ki előadásából a külmisszió ügye, az újjonnan keletkezett egyházak jelentősége az egyetemes keresztyénység életén belül, hogy nem lehetett annak hatása alól szabadulni. Előadásai valószínűleg még az év folyamán megjelennek valamelyik református egyházi kiadónál és az ősszel ellátogat Magyarországra.

Hoekendijk

Indonéziában, Jáva szigetén született. Négy éves koráig csak a maláji nyelvet beszélte. Most harmincöt éves. Kiváló nyelvtudása van, nagyszerű theologiai készütsége, egyetemes műveltsége. Ugy látszik, a sportban sem áll utolsó helyen, mert a berlini olimpiára mint az indonéz labdarúgó csapat egyik tagját és futóbajnokot akarták benevezni. A háború éppen Hollandiában érte. Ekkor nősült. Nyugalmas életük nem volt s talán csak most lesz, Hollandiába visszatérve, saját otthonuk. Mikor a németek Hollandiát megszállták, egy földalatti ujság szerkesztésében vett részt. Üldözik. Franciaországba menekül. Beáll a hadseregbe. Később Svájcba szorul át. Internálják. Kiszabadul néhány hét múlva, de akkor már közelítenek az amerikai csapatok Indonéziához. Utrakel, hogy ott lehessen. Most a holland református egyház egyik külmissziói tükárságával bizatván meg, tért vissza Európába.

Indonézia

szívügye. Ezen a szigetvilágon, mely olyan hatalmas területen szóródik szét, mint az Angliától az Uralig terjedő térség, nagy változások történtek. A japánokban először fölszabadítókat vélték, akik megszabadítják őket a fehér hatalmától. (fehér a gyász és halál színe!) A legkegyetlenebb elnyomatást kapták tőlük. A keresztyén gyülekezetek iszonyú üldöztetéseket szenvedtek. Egy alkalommal például arra hivatkozva, hogy nem nagyobb a tanítvány az ő mesterénél, tizenkét keresztest készítettek és azon hajtottak végre kivégzéseket. Nagyon sok lelkész és misszionárius vesztette életét. Egy magyar orvos-család is. Az asszonyt tűző napon a földbe ásva vallatták. Csak gyermekeiket sikerült a bennszülötteknek éinek idején megmenteni. A keresztyén gyülekezetek ebben az időben, a gyarmati hatalom védelme nélkül maradván, elszakadva az európai anyaegyházak háttvédőtől, legtöbb helyt lelkészüket is elveszítve nem csak hogy tovább fenn maradtak, hanem missziót fejtettek ki. Ma nem is annyira a térítés lenne a külmissziói munka feladata közöttük. Ezt a munkát elvégzik ők maguk. Vezető emberekre lenne szükség. Jól képzett teológusokra, íráshoz értő emberekre, akik a lelkészképzésben segítségükre mennek, irodalommal szolgálnak. A keresztyén gyülekezetek egész döntő szerepet kaptak abban a nagy nemzeti forradalomban, amely Indonéziában a holland gyarmati kötelékből való kiválását és önállósulását eredményezte. Az önálló Indonézia legtöbb vezetője a keresztyének közül kerül ki. A holland misszionának is vissza kell húzódnia. Olyan misszionáriusokra lenne szükség, akik nem állanak az imperilizmus gyanújában. Szeretnék, ha a magyar református egyház vállalna missziói területet Indonéziában.

Előadásai nyomán és a vele való beszélgetések közben különösen két jelenségre lettem figyelmes. A misszióban keletkezett egyházak nem csak a háború, de egy egész korszak végét érték meg. Az imperialista gyarmati politika kora lezárult. A színes népek világában ismeretlen erők mozdulnak meg. Valami földrengéshez hasonló történik. Az iszlámnak előretörése mind erősebb, szervezettebb és félelmetesebb. Ebben a forrongani kezdő világban azonban ott él már elplántálva Krisztus egyháza. Nyilvánvaló, hogy az egyház nem nőtt össze szükségszerűen egyetlen kultúrkörrel. Európai vezetés, gyarmati hatalom védelme nélkül is élnek egyházak. Élnek, mert missziót végző, hódító egyházak. Az európai egyházak közül különösen azoknak nőtt meg missziói jelentőségük,

Küldi: Evang. Misszióegyesület Budapest, XII. Böszörményi-út 5/a.

amelyek nem gyanúsíthatók semmilyen gyarmatosító és elnyomó politikával.

A másik tény pedig, amivel számolnunk kell, hogy a missziói munkában egyre fontosabb kérdéssé válik az egyház. Először is, hogy a misszió nem egyeseknek a feladata, hanem az egész keresztyén egyház feladata. Ökuménikus közösségre csak a külmisszió ügyében való részeseedés útján juthatnak el az egyházak. Azután pedig az figyelhető meg, hogy a misszió munkájának feladatát egyre inkább az egyház elplántálásában látják. A külmissziói munka nem pusztán egyes lelkeket akar megnyerni, hanem gyülekezésétékét alapítani. A misszionáriusok eloszlása az új egyházak munkájának támogatása nem egységesen átgondolt. A sokszor veszedelmes pogány környezetben magukra maradt keresztyén szigetekkel való közösség fenntartására, a misszió további eredményes folytatására egy az egész földkerekséget átfogó terv szerint végzett munkára lenne szükség, amint Bosseyban mondták, egy globális keresztyén stratégiára.

Michelfelder

Az Ökuménikus Intézetben töltött idő nem csak arra adott alkalmat, hogy a külmisszióval kapcsolatban eddig nem sejtett kérdésekre legyenek figyelmes, hanem arra is, hogy a mi magyarországi evangélikus egyházunk külmissziói munkáját ismertethessem. Különösen sokat jelent, hogy többször beszélhettem Michelfelder amerikai lelkész úrral, a lutheránus világszövetség főtítkárával, aki örömmel hallotta az evangélikus Misszióegyesület tervét, a missziói intézet felállításának gondolatát és a kilenc külmisszionáriusnak jelentkezőről szóló hirt. A felállítandó intézet és a Missziói Lapok számára svájci külmissziós kérdésekkel foglalkozó könyvekből egy kis könyvtárat állítottunk össze. Ez azóta meg is érkezett Budapestre. Igéretet tett, hogy az amerikai lutheránus egyházak egy misszionáriusunk kiképzetéséről gondoskodni fognak. A kiképzés Amerikában, de ha úgy kívánjuk, a baseli missziói iskolában is történhet.

Baselban

Svájcba érkezésem első napjaiban kerestem fel a missziói ottont. Több nagy épület. Az egyiket éppen bővítik. Liftet építenek benne. Visszagondoltam, hogy ezelőtt 132 esztendővel, 1815-ben, az egész intézet egy kis szobából indult ki. Talán annyi helységük sem volt, mint amennyit a nagyarcai népfőiskola tud nyújtani. Most az Aranyparton, Kamerunban, Indiában, Borneóban, Kínában van missziói terepük. Először kudarccal kezdték. Oroszországban a Kaukázus vidékén mohamedán misszióba fogtak. A cár azonban kiltotta a missziói munkát.

Kellerhals missziói felügyelő úrral beszéltem. Nem is tudja, hogy van Magyarországon külön evangélikus egyház. Érdeklődés-hallgatja, amit Kunos Jenőről, a Missziói Egyesületről, az utazó titkár munkájáról, a kilenc külmisszionáriusnak jelentkezéséről, az intézet felállításának tervéről mondok neki. Elmagyarazza a kiképzés miként folyik Baselban. Csak olyan jelentkezőket vesznek fel, akiknek önálló foglalkozásuk, és mesterségük is van már, hogy alkalom adtán saját kezük munkájából is megélhessenek. A négy évi tartó kiképzés alatt erős szellemi munkát kell végezniök. Az angol és német tudás mellett görögöt is tanulnak, hogy az Új Testamentumot eredeti szövegében ismerhessék, sőt még egy kis hébert is tanulnak. Bizony nem könnyű feladatra vállalkozik az, aki a külmissziói munkába készül.

Benczúr László.

Rátfay M-né, özv. Fekete S-né, Horváczy B-né, Jeremiás J-né, Beranek E-né, Gulden E., özv. Horváth J-né, Kásai M., Jerusénka J-né. 5 Ft tagdíjat fizettek: Filadelfi P., Takács E., Dr. Szalay K., Er. é. yi J., Kőr. yi Gy-né. 4 Ft tagdíjat fizettek: Soti K., Peiszlerle B. 3 Ft tagdíjat fizettek: Budaker O., özv. Brózik K-né, Szekér J., Brózik K-né.

Offertóriumok: Özd 65, Bokod 17.96, Oroszlány 50.56, Csákvár 19.76, Csabdi 21.30, Üllői-út 65.10, Nyáregyháza 20.08, Monori vas. isk. 20.64, Siklós 17.40, Fót 28.16, Mezőberény 30, Üllői-út 118.82, Benkőbokor 8.92, Cigánybokor 20.80, Siposbokor 5.58, Sulyánbokor 30, Antalbokor 16, Nyíregyháza 39.48, Sa'amonbokor 30.44, Nyírszöllős — Sós-kút 15.44, Nyíregyházi evang. leánygimn. 26, Borbánya 33.76, Debrecen 48.64, Kisvárdá 107.26, Nyíregyháza 3.34, Nyíregyháza C. E. szöv. 17.68, Nyíregyházai ev. gimn. és polg. isk. 18.50, Nyíregyházai EKIE. 11.76, Ev. KIE. 6, Özd 67.84, Fancsal 8.22, Hernádvécse 15, Özd 44.98, Putnok 14.52, Özdi bibliakör 24.40, Bánszállási bibliakör 27.60, Járdánházi bibliakör 11.22, Borsodnádasd 22.34, Somfaly 3.18, Miskolc 39.28, Eger 36.64, Tállya 26.32, Abaujszántó 22.74, Budapest-Angyalföld 30, Pápai evangélikus-gió 150, Csanádapáca 14, Tápiószéle 6.74, Abaujszántó 6, Sajókaza 4.70, Diósgyőr 7, Hvéce 5.94, Komádi 4, Kisvárdá 11.20, Kőlece 10, Tokaj 2, Rákoskeresztúr 30, Buda-Hegyvidék 507. forint.

Missziói Lapokra:

Gulyás S. 35, Győr 25, Joób O. 22.50, Gerhát S. 20, Kispeszt 17, Szeged 15, Gércse 11.50, Láng Gy-né, Klebniczki M., Libál Ó-né, Pusztaföldvár, Dorna S-né, Sággy J., Balassagyarmat, Tátray J., Túrmezei J., Győri J., Blaskovits O., Vác 10—10, Budapest-Kelenföld 7, Budahegyvidék, Várkojy J., Mezei J., Varga M., Takács J., Mészáros L., Motyovszky P. 6—6, Pöntök E. 5.50, Erős J. 5.20, Wenzel E., özv. Kozák A-né, 5—5, Bokod, Csákvár, Pintér J., Kuszka B., Kuszka B. 3, Deranszky E., Szabó E., Ujhelyi M., Nyíregyháza, Bodnár J-né, Pöntör J-né 2—2, Sztanó L., Szarka E., Sárkány F. 1—1 Ft.

Adományok: Karsay Gy. 490, Csömöri vas. isk., Üllői-út 26. 38—38 Ft., Szauer K., Özd, Spáner K., Spáner A. 20—20, Kiss J., Bpest-Fasor 15—15, Nagybocskai V. Mezei V., 14—14, Csömöri Imaközösség 13.50, Csömöri Imaközösség 13, Csömöri Imaközösség 12.60.

Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!
Csekk számla száma 16.188.

Lantosy Károly
pénztáros.

XII. Böszörményi-út 5/a.

Ara: 50 fillér, egy évre 5 frt.

A körlevél árát és portó költségét, valamint a külmisszióra szánt adományokat kérjük Evang. Misszióegyesület 16.168 sz. csekk számlájára küldeni.

Felelős kiadó: Danhauser László.

Fébé-nyomda, Bpest, VII. Damjanich-utca 28/b. Fel. vez.: Kalmár J.